

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Historia Kościoła w Polsce: średniowiecze
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	History of the Church in Poland: middle ages
Kierunek studiów	Teologia kurs B
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	Jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki teologiczne
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr hab. Włodzimierz Bielak, prof. KUL
---	---

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	15	II	4
konwersatorium			
ćwiczenia	15	II	
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	- Znajomość podstawowych wydarzeń z historii powszechnej. - Umiejętność posługiwania się mapami i ich czytania.
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 – Zapoznanie studentów z dziejami Kościoła w Polsce od jego założenia Końca XV wieku.
C2 – Kształtowanie u studentów umiejętności postrzegania historii Kościoła w szerokim kontekście dziejów politycznych i społecznych Polski.
C3 – Kształtowanie u studentów umiejętności interpretowania i oceniania historii Kościoła w świetle obiektywnych źródeł i najnowszych badań naukowych.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie najważniejsze zagadnienia i procesy w dziejach Kościoła polskiego w średniowieczu. Dostrzega wzajemne relacje między Kościołem polskim a Kościołem powszechnym i instytucjami społecznymi w Polsce; wskazuje na wkład Kościoła polskiego w kulturę Polski średniowiecznej. Student zna rodzaje źródeł historycznych oraz zasady ich krytyki i analizy	T_W03
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student analizuje wybrane źródła dotyczące historii Kościoła w Polsce w średniowieczu; umie wyszukiwać i gromadzić informacje na temat zagadnień dotyczących historii Kościoła polskiego w średniowieczu i referować je; posługuje się mapami historycznymi	T_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student uznaje własną odpowiedzialność za dziedzictwo kulturowe Kościoła polskiego i jest gotowy działać na rzecz jego zachowania i pomnażania	T_K07

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Wykład:

1. Początki chrześcijaństwa na ziemiach polskich
2. Chrzest Mieszka I
3. Rozwój chrześcijaństwa w państwie Bolesława Chrobrego
4. Zjazd gnieźnieński i powstanie organizacji kościelnej w Polsce
5. Tzw. reakcja pogańska i restauracja Kościoła
6. Działalność misyjna Kościoła polskiego
7. Kościół polski w okresie rozbicia dzielnicowego
8. Reforma gregoriańska w Polsce
9. Rola Kościoła w zjednoczeniu państwa polskiego
10. Kościół w państwie Kazimierza Wielkiego
11. Rozwój instytucji kościelnych
12. Szkolnictwo kościelne i Akademia Krakowska
13. Kościół w czasach Jagiellonów – unia Polski z Litwą i chrystianizacja Litwy
14. Święci polscy
15. Zakony na ziemiach polskich
16. Udział Polaków w soborach powszechnych
17. Dążenia do reformy Kościoła polskiego w XIV i XV wieku

Ćwiczenia

1. Najstarsze przekazy historyczne na temat Słowian
2. Dokument *Dagome iudex*
3. Najważniejsze polskie kroniki średniowieczne

4. Sprawa św. Stanisława biskupa krakowskiego
5. Ideał dobrego władcy w opinii polskich kronikarzy
6. Żydzi w Polsce średniowiecznej
7. Unie polsko-litewskie
8. Sprawy polskie na soborze w Konstancji
9. Władysław Jagiełło w Kronice Jana Długosza
10. Św. Jadwiga w Kronice Jana Długosza
11. Architektura sakralna w średniowiecznej Polsce

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	Egzamin	Karta egzaminacyjna
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Praca z tekstem, analiza tekstu	Referat, obserwacja	Plik z referatem, karta zaliczeniowa
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta zaliczeniowa

VI. Kryteria oceny, uwagi...

Ocena niedostateczna

Student nie zna podstawowej faktografii z zakresu historii Kościoła w Polsce średniowiecznej, nie potrafi wyjaśnić najważniejszych procesów dziejowych, nie rozumie znaczenia dziedzictwa kulturowego Kościoła. Student nie potrafi samodzielnie korzystać z bibliografii z zakresu historii Kościoła w Polsce i opracowywać problemów badawczych zdobywać wiedzy i dokonywać analizy źródeł.

Ocena dostateczna

Student zna podstawowe fakty z historii Kościoła, w niewielkim stopniu potrafi wyjaśnić najważniejsze procesy dziejowe Kościoła polskiego w średniowieczu, ale nie dostrzega wzajemnych relacji między nimi, rozumie znaczenie dziedzictwa kulturowego Kościoła, ale nie dostrzega potrzeby własnego zaangażowania w jego zachowanie. Student w niewielkim stopniu potrafi samodzielnie korzystać z bibliografii z zakresu historii Kościoła w Polsce przy opracowywaniu problemów badawczych, zdobywać wiedzę i dokonywać analizy źródeł.

Ocena dobra

Student ma dobrą wiedzę o poszczególnych zagadnieniach z historii Kościoła polskiego w średniowieczu, potrafi prawidłowo je wyjaśnić i dostrzega wzajemne relacje między nimi, rozumie potrzebę własnego zaangażowania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego Kościoła. Student umie samodzielnie korzystać z bibliografii z zakresu historii Kościoła w Polsce i opracowywać problemy badawcze, zdobywać wiedzę i w miarę poprawnie dokonywać analizy źródeł. Student dostrzega złożoność procesów dziejowych i potrzebę ich wyjaśniania z wykorzystaniem osiągnięć innych dyscyplin naukowych.

Ocena bardzo dobra

Student ma pogłębioną wiedzę o poszczególnych zagadnieniach z historii Kościoła, rozumie i potrafi wyjaśnić procesy historyczne zachodzące w Polsce średniowiecznej oraz udział w nich Kościoła; umie w znacznym stopniu samodzielnie wyszukiwać potrzebne informacje z zakresu historii Kościoła w Polsce, swobodnie zdobywać wiedzę, poprawnie interpretować źródła oraz opracowywać bardziej złożone zagadnienia z zakresu historii Kościoła polskiego w średniowieczu. Student ma zupełną świadomość złożoności procesów dziejowych i konieczności rzetelnego ich wyjaśniania z wykorzystaniem osiągnięć innych dyscyplin naukowych. Ma pełną świadomość wartości dziedzictwa kulturowego polskiego Kościoła oraz własnej odpowiedzialności za zachowanie i pomnażanie go.

Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uprzednie zaliczenie ćwiczeń.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	70

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Banaszak M., <i>Historia Kościoła Katolickiego</i> , t. 2, Warszawa 2009; Kumor B., <i>Historia Kościoła</i> , t. 1-4, Lublin 2003-2005; <i>Historia Kościoła w Polsce</i> , red. B. Kumor, Z. Obertyński, t. 1-2, Poznań 1974.
Literatura uzupełniająca
Benyskiewicz K., <i>W kręgu Bolesława Szczodrego i Władysława Hermana. Piastowie w małżeństwie, polityce i intrydze</i> , Wrocław 2010; Biskup M., Labuda G., <i>Dzieje zakonu krzyżackiego w Prusach</i> , Gdańsk 1988; Bogucka M., <i>Kazimierz Jagiellończyk</i> , Warszawa 1978; Borkowska U., <i>Dynastia Jagiellonów w Polsce</i> , Warszawa 2011; Dąbrowski J., Grodecki R., Zachorowski S., <i>Dzieje Polski średniowiecznej</i> , Kraków 2011; Dąbrowski J., <i>Kazimierz Wielki twórca Korony Królestwa Polskiego</i> , Kraków 2007; Dworsatschek M., <i>Władysław II Wygnaniec</i> , Kraków 2009; <i>Kanonizacja św. Wojciecha i dziedzictwo jego kultu</i> , red. J. Strzelczyk, Cz. Pest, W. Polak, Lublin 2001; <i>Wspólnoty zakonne w średniowiecznej Polsce</i> , Lublin 2010; <i>Kościół, kultura, polityka w państwie pierwszych Piastów</i> , red. W. Graczyk i in., Warszawa 2016; Kras P., <i>Husyci w piętnastowiecznej Polsce</i> , Lublin 1999; Krzyżaniakowa J., Ochmański J., <i>Władysław II Jagiełło</i> , Wrocław 2006; <i>Księga tysiąclecia katolicyzmu w Polsce</i> , t. 1-3, red. M. Rechowicz, Lublin 1969; <i>Kultura Polski średniowiecznej X-XIII wiek</i> , red. J. Dowiat, Warszawa 1985; Labuda G., <i>Mieszko I</i> , Wrocław 2002; Labuda G., <i>Mieszko II król Polski (1025-1034). Czasy przełomu w dziejach państwa polskiego</i> , Poznań 2008; Labuda G., <i>Święty Stanisław biskup krakowski, patron Polski. Śladami zabójstwa – męczeństwa – kanonizacji</i> , Poznań 2000; Maciejewski J., <i>Episkopat polski doby dzielnicowej</i> , Kraków 2003; Maleczyński K., <i>Bolesław III Krzywousty</i> , Kraków 2010; Nowak A., <i>Dzieje Polski</i> , t. 1-3, Kraków 2014-2017; Ożóg K., <i>966. Chrzest Polski</i> , Kraków 2017; Pietras T., „ <i>Krwawy wilk z pastorałem</i> ”. <i>Biskup krakowski Jan zwany Muskatą</i> , Warszawa 2001; Skwierczyński K., <i>Recepcja idei gregoriańskich w Polsce</i> , Toruń 2016; Szczur S., <i>Historia Polski. Średniowiecze</i> , Kraków 2021; Wyrozumski J., <i>Królowa Jadwiga. Między epoką piastowską i jagiellońską</i> , Kraków 1997; Zakrzewski S., <i>Bolesław Chrobry Wielki</i> , Kraków 2000; Zientara B., <i>Henryk Brodaty i jego czasy</i> , Warszawa 1997;